

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/119/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619201770
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2019:4619201770.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom Mgr. Matúšom Staríčkom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Z. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, dieťa matky: M. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX/X, A. a otca: E. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O., t. č. A. XX, C., Y. P., o návrhu matky na udelenie súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

I. Súd udeľuje matke maloletej súhlas za otca maloletej na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej Z. E., nar. XX.XX.XXXX z priezviska „E.“ na priezvisko „F.“.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 26.07.2019 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh matky maloletej Z. E., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je podľa svojho obsahu návrhom na udelenie súhlasu za otca maloletej na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej z priezviska „E.“ na priezvisko „F.“. Návrh odôvodnila tým, že maloletá sa jej narodila ako slobodnej matke a bola zverená do jej osobnej starostlivosti. Návrh je v záujme maloletej, pretože biologický otec sa o maloletú nezaujíma, nenavštevuje ju a ani si riadne neplní vyživovaciu povinnosť. Ona s ním nie je v žiadnom kontakte, vie len, že sa zdržiava v Y. P. Ďalším dôvodom podania návrhu je to, že sa vydala, s manželom má ďalšie dieťa a podľa jej názoru by mala jej dcéra zdieľať rovnaké priezvisko ako majú oni, a to je „F.“.

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletých detí, jej manžela M. F., nar. XX.XX.XXXX a maloletej Z., oboznámením sa s obsahom pripojených spisov Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 9P/442/2010 a sp. zn. 10P/90/2017, s pripojenými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

3. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 9P/442/2010-13 zo dňa 23.11.2010 schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej maloletú Z. zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá je povinná maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a otca zaviazal platiť na maloletú výživné vo výške 200 eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 01.12.2010.

4. Okresný súd Poprad trestným rozkazom sp. zn. 6T/9/2013 zo dňa 30.01.2013 otca maloletej uznal vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov s podmieneným odkladom a určením skúšobnej doby 18 mesiacov.

5. Otec si vyživovaciu povinnosť voči maloletej neplní, matka výživné vymáha prostredníctvom Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže.

6. Okresný súd Praha-východ uznesením č. k. 17 E 22/2017-15 zo dňa 30. augusta 2017 vyhlásil za vykonateľný na území Y. P. rozsudok Okresného súdu Topolčany č. k. 9P/442/2010-13 zo dňa 23.11.2010 a nariadil výkon tohto rozsudku zrážkami zo mzdy povinného (otca maloletej) za účelom vymoženia dlžného výživného za obdobie od 15.01.2011 do 18.05.2017 vo výške 13817 eur a od 19.05.2017 bežného výživného vo výške 200 eur mesačne.

7. Matka maloletej uzavrela dňa 27.10.2018 manželstvo s M. F., nar. XX.XX.XXXX, pričom ich vzťah trval pred uzavretím manželstva dva a pol roka. Z manželstva sa im narodil maloletý M. F., nar. XX.XX.XXXX. Na adrese trvalého pobytu býva spoločne so svojou matkou, manželom, dcérou a synom.

8. V správe kolízneho opatrovníka zo dňa 03.10.2019 je uvedené, že maloletá navštevuje 4. ročník Základnej školy A., v škole dosahuje dobré výsledky, je zdravá. Počas šetrenia v domácnosti s ňou bol vykonaný pohovor bez prítomnosti matky. Vyjadrila obavu, že sa jej budú deti v škole smiať, keď zmení priezvisko. Uviedla, že k bratovi M. má dobrý vzťah, hráva sa s ním a matke pomáha so starostlivosťou. Má tiež rada manžela matky. So zmenou priezviska na „F.“ súhlasí.

9. Otec maloletej návrh na začatie konania spolu s výzvou na vyjadrenie a s predvolaním na pojednávanie konané dňa 15.10.2019 prevzal na adrese A. XX, C., Y. P. K návrhu matky sa nevyjadril, na pojednávanie sa nedostavil. Predvolanie na pojednávanie konané dňa 19.11.2019 mu bolo doručované na totožnú adresu, zásielku si do uplynutia úložnej doby neprevzal.

10. Na pojednávaniach dňa 15.10.2019 a 19.11.2019 matka uviedla, že návrh podala, pretože chce, aby sa všetci volali rovnako. Maloletá otca nepozná, nevidel ju, odkedy mala rok, nie je s ním v kontakte. Výživné je na ňu určené na sumu 200 eur mesačne, otec si vyživovaciu povinnosť neplní riadne, neposiela plnú sumu, niekedy jej pošle 20-30 eur. Výživné vymáha prostredníctvom Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže z Y. P., kde sa otec maloletej zdržiava. Výživné jej chodí nepravidelne, vždy v inej výške. Dňa XX.XX.XXXX uzatvorila manželstvo s M. F.. Dňa XX.XX.XXXX sa im narodil syn a ona je momentálne na materskej. Manžel pozná malú od jej troch rokov, majú dobrý vzťah. Manžel jej pomáha s výchovou detí. Názor otca maloletej nevie, nie je s ním v kontakte, o dieťa žiadnym spôsobom neprejavuje záujem. Preto žiada zmeniť priezvisko maloletej na „F.“.

11. Na pojednávaní dňa 15.10.2019 bol vypočutý ako svedok M. F., nar. XX.XX.XXXX - manžel matky maloletej, ktorý súhlasil s návrhom manželky. Uviedol, že s maloletou majú dobrý vzťah, jej otca nepozná, no tento o maloleťu neprejavuje záujem a vyživovaciu povinnosť si neplní riadne.

12. Na pojednávaní dňa 19.11.2019 bola vypočutá maloletá Z., ktorá uviedla, že by chcela zmeniť priezvisko, s manželom matky má dobrý vzťah a súhlasí s tým, že sa bude volať „F.“.

13. Kolízny opatrovník odporučil návrhu matky vyhovieť, keďže otec sa o maloleťu nijakým spôsobom nezaujíma, s dcérou sa nestretáva a neplní si riadne vyživovaciu povinnosť, pričom maloletá sa opakovane vyjadrila, že chce zmeniť priezvisko.

14. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku, zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Podľa § 8 zákona č. 300/1993 Z. z., zmena mena alebo zmena priezviska maloletého sa nepovolí, ak by bola v rozpore so záujmom maloletého, alebo s § 4 ods. 2, alebo ak by bola v rozpore s právnym poriadkom alebo tradíciou iného štátu, ak štátny občan Slovenskej republiky je tiež štátnym občanom iného štátu.

16. Podľa § 11 ods. 3 písm. a/ zákona č. 300/1993 Z. z., žiadosť o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého podávajú jeho rodičia, ak sú jeho zákonnými zástupcami, ako spoločnú žiadosť. Ak ide o maloletého staršieho ako 15 rokov, musia k žiadosti priložiť jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom. Ak o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z jeho

rodičov, k žiadosti priloží aj písomný súhlas druhého rodiča s jeho úradne osvedčeným podpisom alebo právoplatné rozhodnutie súdu nahrádzajúce jeho súhlas, ak súhlas nedal alebo ak sa súhlas nedal získať.

17. Podľa § 35 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov), ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

18. Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa sleduje najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa ZoR.

19. Riadny výkon rodičovských práv a povinností predpokladá konsenzus rodičov vo veciach súvisiacich s týmto výkonom. Ak sa však rodičia z akýchkoľvek dôvodov nevedia dohodnúť o podstatných veciach súvisiacich s výkonom ich rodičovských práv a povinností, rozhodne o takejto spornej podstatnej veci na návrh niektorého z rodičov súd. Súd rozhodne iba o takých nezhodách rodičov, ktoré sú podstatnými vecami s výkonom ich rodičovských práv a povinností. Za podstatné pritom možno považovať aj ďalšie, v ustanovení § 35 ZoR nevymenované prípady, napríklad určenie bydliska maloletého dieťaťa, podanie návrhu na zmenu priezviska maloletého dieťaťa. Ak sa rodičia dieťaťa nedohodnú na zmene priezviska maloletého dieťaťa, súd v takomto prípade nie je oprávnený rozhodovať o zmene priezviska na návrh niektorého z rodičov, môže iba udeliť súhlas rodičovi na podanie žiadosti o zmenu priezviska. Určiť meno a priezvisko dieťaťa patrí k právam a povinnostiam rodičov, pričom pri určení priezviska dieťaťa treba zachovať zásady, podľa ktorých určiť priezvisko dieťaťa je právom obidvoch rodičov. Maloleté dieťa musí mať priezvisko svojho rodiča a k zmene priezviska maloletého môže dôjsť len zákonom predpísaným spôsobom (rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9CoP/21/2014 zo dňa 19.06.2014).

20. Zmena priezviska maloletého dieťaťa je závažným zásahom do práv rodičov, ale aj do práv dieťaťa a pokiaľ sa rodičia na výkone tejto zložky rodičovských práv a povinností nedohodnú, môže súd udeliť jednému z nich súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého len vtedy, ak sú pre takýto postup vážne dôvody. Tak tomu je spravidla vtedy, ak rodič, ktorý so zmenou priezviska nesúhlasí, si dlhodobo neplní svoje rodičovské povinnosti, dlhodobo nejaví o dieťa záujem, dlhodobo zanedbáva svoju vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, zjavne k dieťaťu stratil citový vzťah, takže nie je v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby bol u neho pocit spolupatričnosti s týmto rodičom ďalej pestovaný a prehlbovaný. Súd udelí súhlas k podaniu žiadosti o zmenu priezviska výlučne v prípade, ak je zmena priezviska v najlepšom záujme dieťaťa (rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11CoP/15/2015 zo dňa 20.04.2015).

21. V prejednávanej veci bolo preukázané, že maloletá Z. sa nachádza v starostlivosti matky na základe rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/442/2010-13 zo dňa 23.11.2010. Matka sa o maloletú riadne stará a zabezpečuje všetky jej potreby. Otec sa o maloletú dlhodobo nezaujíma, nekontaktuje ju, naposledy ju videl, keď mala jeden rok. Otec si dlhodobo vyživovaciu povinnosť na maloletú riadne neplní, výživné je vymáhané prostredníctvom Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže, keďže sa zdržiava v Y.. Z dôvodu neplnenia vyživovacej povinnosti bol trestným rozkazom sp. zn. 6T/9/2013 zo dňa 30.01.2013 Okresného súdu Poprad uznaný vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona. Otec detí sa zdržiava v Y., matka s ním nie je v kontakte a nemá možnosť zabezpečiť jeho súhlas na zmenu priezviska maloletého dieťaťa. V konaní bol vykonaný pohovor s maloletou prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany a následne aj samotným súdom, pričom maloletá opakovanne uviedla, že sa chce volať ako matka, t. j. „F.“. Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci bola preukázaná existencia vážnych dôvodov, ktoré odôvodňujú opodstatnenosť podaného návrhu, keďže zmena priezviska je v záujme maloletej. Súd preto udelil matke maloletej súhlas za otca maloletej na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej z priezviska „E.“ na priezvisko „F.“.

22. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.